

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

LXII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

agnituros stultitiam suam, in quâ vixerunt. Jam verò pœnitentia saltem propositum cessandi à peccato, si non studendi iustitiæ includit. Et qui stoliditatem suam serio agnoscit, is, ne eidem amplius implicetur, studiosè adlaborat. Fieri igitur nequit, ut peccent damnati, quamdiu seriâ factorum suorum pœnitentiâ tanguntur. Id quod ulterius comprobatur ex eo, quod, si salutem salvatorum, quam norunt fide illos, quæ in bonis operibus viva & efficax fuerat, acquisivisse, cum infelicissimo, in quo vivunt, quemque incredulitate sibi & pessimis facinoribus contraxerunt, statu comparaturi sunt, non possint naturale iudicium defugere, stolidè se fecisse, quod tam brevi voluptate æternos cruciatus mercati fuerint, & quod neglexerint, tam facili viâ, licet injucundâ, ad perpetua & tanta gaudia grassari. Hæc autem pœnitentia est & seria de commissis criminibus contritio, quâ frendentes sibi ipsis irascuntur, quod rectâ viâ ad salutem hac in vitâ non tetenderint. Chrysoströmus, Serm. super i. Paral. XVII. Tom. I. opp. p. 644. *Dicturi sunt damnati in futuro: Quid nobis profuit superbia aut quid divitiarum jactantia contulit nobis? Imputabunt sibi in illâ vitâ, ubi jam non erit misericordia. Ecce, dicturi sunt, ij, quos habuimus in risu & quorum vitam estimabamus insaniam, quomodo computati sunt inter filios Dei & inter sanctos fors illorum est? gementes, stridentes, plangentes, in ipsâ regione, ubi jam non erit indulgentia, sed plenissima sententia.*

LXII. Progrediemur ordine recensendo Bonaventuræ argumenta. Alterum ergo ex Auctoritate fuit Augustini. Item August. in libro LXXXIII. questionum dicit: *Videmus ferissimas bestias dolore poenarum à maximis voluptatibus abstinere. Sed damnati non ardentius appetunt, quam bestia atroces & maximè cruciantur. Ergo eorum appetitus retrahitur & sic vellent se non peccasse.* Continetur in his Augustini verbis aliquod ex vi dolorum deductum argumentum, qui libidinosas carnis actiones, quales peccata sunt, restringunt & sufflamant; cum verò illud cum eo, quod sequitur, ita connexum sit, ut separari ab eo nequeat, differimus illustrationem ejusdem & Bonaventuram juvamus auctoritate aliorum Ecclesiæ Patrum, quorum verba in principio hujus disputationis à nobis adducta subinde comparent. Augustini illustris est locus; in Enchir. ad Laur. c. CXI. *Beatis voluntas, damnatis facultas non poterit ulla esse pec-*

candi. Prosper Aquitanicus, III. de Vit. Contempl. c. XII. *Quid est obmutescens manibus & pedibus ligari, nisi in inferno, ubi Deo nemo constituitur, actione privari? Referendi huc sunt ii, qui in interpretatione loci Rom. VI. 7. in eandem sententiam inclinant, de quibus suo loco agetur.*

LXIII. Terrium apud Bonaventuram argumentum à deficiente peccati sine desumptum, his verbis formatur: *Peccatum non placebat nisi propter libidinosam delectationem. Sed in damnatis exclusa est omnis libidinosà delectatio. Ergo nullum peccatum eis placet. Disputavimus §. LIII. voluntatis appetentis objectum per se non posse esse aliud nisi bonum. Cum autem omne bonum duplex sit, verum & apparens, ex se patet, & quotidiana experientia testatur, utrumque voluntati, sed diverso respectu, objici, illud nempe per se, hoc autem per accidens. Bonum enim apparens revera malum est, non tamen appetitur à voluntate, nisi in quantum speciem boni mentitur, id est, quatenus vel bonum id esse, vel certè quicquam boni conjunctum habere falsò nobis persuademus. Quod aded verum est, ut in hoc veluti conspirent Philosophi faniore. Plato II. de Leg. Nemo, ait, id sponte ager, cui non plus letitiae quam doloris inest. Aristoteles ubique bonum per appetibilitatem describit, non quod formaliter rationem boni in eà consistere, sed quod eandem necessariò & indivulsè consequi arbitraretur. Quare V. Eth. Nic. c. IX. ait: Nemo id vult, quod non existimat esse bonum. Seneca Ep. LXIX. Nullum sine auctoramento malum est. Avaritia pecuniam promittit, luxuria multas ac varias voluptates, ambitio purpuram & plausum & ex hoc potentiam & quicquid potentia potest. Mercede te vitia sollicitant. Accuratissimus Christianorum Philosophus, Augustinus, lib. II. Confess. c. V. Cum de facinore queritur, inquit, quâ causâ factum sit, credi non solet, nisi cum appetitus adipiscendi alicujus illorum bonorum, quae infima dicuntur, esse potuisse apparuerit, aut metus amittendi. Pulchra sunt enim & decora, quamquam pra bonis superioribus & beatificis abjecta & jacentia. Homicidium fecit. Cur fecit? Adamavit ejus conjugem aut pradium, aut voluit depraedari, unde viveret, aut timuit ab illo tale aliquid amittere, aut laesus ulcisci se exarsit. Num homicidium sine causâ faceret, à ipso homicidio delectatus? Quis crediderit? Nam & de quo dictum est, recordi & nimis crudeli homine, quod gratundò potius malus atque crudelis erat, praedicta*